

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

CHU VĂN AN

**“NGHIÊN CỨU MỘT SỐ CƠ SỞ KHOA
HỌC ĐỂ PHÁT TRIỂN LOÀI CÂY TRE MAI
(*Dendrocalamus cauhainensis* N.H.Xia, V.T.Nguyen)
TẠI XÃ LÂM THƯỢNG HUYỆN LỤC YÊN
TỈNH YÊN BÁI”**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

Thái Nguyên – 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

CHU VĂN AN

**“NGHIÊN CỨU MỘT SỐ CƠ SỞ KHOA
HỌC ĐỂ PHÁT TRIỂN LOÀI CÂY TRE MAI
(*Dendrocalamus cauhainensis* N.H.Xia, V.T.Nguyen)
TẠI XÃ LÂM THƯỢNG HUYỆN LỤC YÊN
TỈNH YÊN BÁI”**

Chuyên ngành : Lâm học

Mã số 60620201

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

**Người hướng dẫn khoa học: - TS. NGUYỄN VĂN THÁI
- TS. NGUYỄN ANH DŨNG**

Thái Nguyên – 2015

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành tại Trường Đại học Nông Lâm – Trường Đại học Thái Nguyên theo chương trình Đào tạo Thạc sĩ Lâm nghiệp khóa học 2014 - 2015.

Trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ của Khoa Sau đại học cũng như của các thầy giáo, cô giáo Khoa Lâm nghiệp, Trường Đại học Nông Lâm – Trường Đại học Thái Nguyên, Chi cục Lâm nghiệp tỉnh Yên Bái, Hạt kiểm lâm huyện Lục Yên, UBND xã Lâm Thượng. Nhân dịp này tác giả xin chân thành cảm ơn về sự giúp đỡ quý báu đó.

Tác giả xin bày tỏ lòng cảm ơn chân thành tới TS. Nguyễn Văn Thái, TS. Nguyễn Anh Dũng với tư cách là người hướng dẫn khoa học, đã trực tiếp hướng dẫn, tận tình giúp đỡ, truyền đạt những kiến thức quý báu và dành những tình cảm tốt đẹp cho tác giả trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

Tác giả xin cảm ơn các bạn đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện về mọi mặt để tôi có thể hoàn thành đề tài.

Mặc dù đã cố gắng nhiều nhưng do điều kiện hạn chế về thời gian, kinh phí và trình độ nên luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót nhất định. Tôi kính mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của các nhà khoa học, các thầy giáo cô giáo và bạn bè đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 9 tháng 11 năm 2015

Tác giả

Chu Văn An

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và không sao chép. Tôi cũng xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Một lần nữa, tôi xin khẳng định về sự trung thực của lời cam kết trên.

Thái Nguyên, ngày 9 tháng 11 năm 2015

Tác giả

Chu Văn An

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	i
LỜI CAM ĐOAN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Đặt vấn đề	1
2. Mục tiêu của đề tài.....	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	2
3.2. Phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài.....	3
4.1. Về lý luận.....	3
4.2. Về thực tiễn	3
Chương 1. TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	4
1.1. Trên thế giới	4
1.1.1. Những nghiên cứu về đặc điểm phân bố phân loại	4
1.1.2. Những nghiên cứu kỹ thuật nhân giống và gây trồng.....	7
1.1.3. Những nghiên cứu chế biến và thị trường	9
1.1.4. Nghiên cứu về Tre mai	10
1.2. Ở Việt Nam.....	11
1.2.1. Những nghiên cứu về đặc điểm phân bố, phân loại	11
1.2.2. Những nghiên cứu về kỹ thuật nhân giống và gây trồng.....	14
1.2.3. Những nghiên cứu về chế biến, thị trường tiêu thụ.....	17
1.2.4. Nghiên cứu về Tre mai	20

1.2.1. Đặc điểm về điều kiện tự nhiên	21
1.2.1.1. Vị trí địa lý	21
1.2.1.2. Địa hình	22
1.2.1.3. Về khí hậu	22
1.2.1.4. Thủy văn.....	22
1.2.1.5. Đất đai.....	22
1.2.2. Tình hình kinh tế - xã hội	23
1.2.2.1. Dân số và lao động.....	23
1.2.2.2. Tình hình kinh tế	23
1.2.3. Điều kiện cơ sở hạ tầng.....	25
1.2.3.1. Giao thông	25
1.2.3.2. Thủy lợi	26
1.2.3.3. Điện.....	26
1.2.3.4. Cơ sở giáo dục	26
1.2.3.5. Y tế.....	28
1.3. Đánh giá chung	28
1.3.1. Thuận lợi.....	28
1.3.2. Khó khăn.....	29
Chương 2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	31
2.1. Nội dung nghiên cứu	31
2.1.1. Nghiên cứu đặc điểm sinh học cây Tre mai tại khu vực nghiên cứu	31
2.1.2. Kỹ thuật gây trồng Tre mai tại xã Lâm Thượng huyện Lục Yên tỉnh Yên Bái	31
2.1.3. Đánh giá hiệu quả kinh tế, xã hội của trồng cây Tre mai.....	31
2.1.4. Đánh giá thực trạng các mô hình trồng Tre mai tại xã Lâm Thượng huyện Lục Yên tỉnh Yên Bái	31
2.1.5. Đề xuất một số biện pháp kỹ thuật về trồng cây Tre mai tại huyện Lục Yên tỉnh Yên Bái	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu	32
2.2.1. Quan điểm và phương pháp luận.....	32
2.2.2. Phương pháp kế thừa.....	34

2.2.3. Phương pháp nghiên cứu đặc điểm hình thái học cây Tre mai tại khu vực nghiên cứu	35
2.2.4. Phương pháp nghiên cứu, đánh giá tổng kết kỹ thuật gây trồng Tre mai tại khu vực nghiên cứu	36
2.2.5. Phương pháp đánh giá hiệu quả kinh tế của các mô hình trồng Tre mai tại khu vực nghiên cứu.....	36
2.2.6. Phương pháp xử lý số liệu	38
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	39
3.1. Nghiên cứu đặc điểm sinh thái học cây Tre mai tại điểm nghiên cứu	39
3.1.1. Đặc điểm hình thái học cây Tre mai	39
3.1.2. Đặc điểm phân bố	48
3.1.3. Đặc điểm sinh thái	49
3.1.4. Đặc điểm tái sinh hạt và tái sinh thân ngầm.....	49
3.1.4.1. Tái sinh hạt.....	49
3.1.4.2. Tái sinh thân ngầm	49
3.2. Tổng kết đánh giá các biện pháp kỹ thuật gây trồng Tre mai tại khu vực nghiên cứu	50
3.3. Đánh giá hiệu quả kinh tế, xã hội của các mô hình trồng Tre mai tại khu vực nghiên cứu.....	53
3.3.1. Hiệu quả kinh tế của mô hình	53
3.3.2. Hiệu quả xã hội của mô hình.....	55
3.4. Đánh giá thực trạng các mô hình trồng Tre mai tại điểm nghiên cứu.....	56
3.4.1. Hiện trạng tài nguyên rừng và đất rừng xã Lâm Thượng.....	56
3.4.2. Thực trạng gây trồng và phát triển Tre mai tại khu vực nghiên cứu.....	59
3.4.3. Thực trạng các mô hình trồng Tre mai tại khu vực nghiên cứu	60
3.5. Đề xuất các biện pháp kỹ thuật gây trồng và phát triển cây Tre mai tại huyện Lục Yên tỉnh Yên Bái	64
3.5.1. Giải pháp về giống.....	64
a) Tạo giống tre Tre mai từ gốc + thân ngầm	65
b) Tạo giống Tre mai bằng chét	66
c) Tạo giống Tre mai bằng hom thân	66
d) Tạo giống Tre mai bằng hom cành	68

3.5.2. Giải pháp về kỹ thuật trồng, chăm sóc và khai thác.....	69
KẾT LUẬN, TỒN TẠI VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	72
1. Kết luận	72
2. Tồn tại.....	73
3. Khuyến nghị.....	74
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	75

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Từ viết đầy đủ
Dgoc	Đường kính gốc
Hvn	Chiều cao vút ngọn
KHKT	Khoa học kỹ thuật
LSNG	Lâm sản ngoài gỗ
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn
NLKH	Nông lâm kết hợp
QĐ	Quyết định
OTC	Ô tiêu chuẩn
ODB	Ô dạng bản
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1: Phân bố của các loài tre trúc trên thế giới (Biswas 1995).....	5
Bảng 3.1. Sinh trưởng đường kính và chiều cao cây Tre mai tại khu vực nghiên cứu	39
Bảng 3.2. Đặc điểm hình thái thân cây tre mai tại khu vực nghiên cứu.....	41
Bảng 3.3. Đặc điểm hình thái măng tre mai tại khu vực nghiên cứu.....	42
Bảng 3.4. Cấp kính cành chết tre mai tại khu vực nghiên cứu	45
Bảng 3.5. Đặc điểm hình thái lá tre mai tại khu vực nghiên cứu	46
Bảng 3.6. Đặc điểm hình thái mo Tre mai tại khu vực nghiên cứu	47
Bảng 3.7. Đặc điểm mắt ngủ thân ngầm Tre mai.....	50
Bảng 3.8. Các biện pháp kỹ thuật trồng Tre mai tại khu vực nghiên cứu.....	50
Bảng 3.9. Tổng hợp các chỉ tiêu hiệu quả kinh tế của mô hình trồng Tre mai.....	53
Bảng 3.10. Hiệu quả của các mô hình trồng Tre mai	54
Bảng 3.11. Hiện trạng tài nguyên rừng và đất rừng xã Lâm Thượng năm 2014	57
Bảng 3.12. Diện tích và phân bố rừng Tre mai tại xã Lâm Thượng	59
Bảng 3.13. Diện tích, mật độ và năng suất tre mai tại khu vực nghiên cứu tại các điểm điều tra	63